

RADİKAL GAZETESİNDE MOKASEN AYAKKABILI BİR DAĞCI

Pulat TACAR

Blog No: 9
15.04.2012

Orhan Kemal Cengiz, 30.03.2012, 02.04.2012,09.04.2012 ve 10.04.2012 tarihlerinde Radikal gazetesine dört yazı yazmış. Başlıkları , Ermeni Diyaporası ile Karşılaşmam, Meksika Şapkalı Ermeni, Ermeni Soykırımı ve Toprak, Hukuk Tazminat ve Çözüm. Bu yazıları- hele son ikisini- okuyunca aklıma Avusturya ve İsviçrede sarp dağlara mokasen ayakkabı ile tırmanmağa kalkışan Mokasen turistleri geldi ve çok güldüm. Anlaşılan, birileri turist yazarın kulağına bir şeyler fısıldamış, o da yarım yamalak duymuş, incelemeden, öğrenmeden döktürmüş. (Başka bir terim kullanmamak için böyle yazdım.) Soykırımı Sözleşmesini Raphael Lemkin kaleme almışmış. Doğru değil. Sözleşme bir B.M. Uluslararası Hazırlık Konferansının aylarca süren çalışmaları sonucunda hazırlandı. Lemkinin kimi fikirleri ve önerileri Sözleşmede yer almadı. Soykırımı suçunun temel öğelerinden birini oluşturan özel kasıt (dolus specialis) öğesi o konferansta □□□□□□□□ süren tartışmalardan sonra as such terimleri Sözleşmeye eklenerek kabul edildi. Soykırımı suçunu saptayacak olan yetkili mahkeme de öyle. Bu konuları bilmek için, Hazırlık Konferansı zabıtlarına bakacaksınız. (Ben baştan sona okudum); sonra da 27 Şubat 2007 tarihli Bosna/Sırbistan davası kararını okuyacaksınız, uygulamayı anlamak için... Ayrıca, makalelerinizde Sözleşme metnine atıf yaparken, sadece suflörlerinizin size dikte ettiği ile yetinmeyin, Sözleşme metninin aslını da inceleyin. Orada bulunan yukarıda değindiğimiz (ingilizcesi as such) olan terimin ne anlama geldiğini, hem Hazırlık Toplantıları zabıtlarında, hem de Bosna kararında okuyup öğrenin. Çünkü, suflörleriniz tarihin ve hukukun bazı sayfalarını okumazlar. Okurlarsa, dogma ya da tabularına zarar gelir. (Ermeni Tabusu Üzerine Diyalog □ Ahmet İnsel, Michel Marian) Ne Center for Transitional Justice , ne de Avrupa Parlamentosu veya başka bir Parlamento, soykırımı konusunda karar vermeğe yetkili değildir. Bunlar siyasal grupların civcivleri memnun etmek için önlerine attığı ufak doğranmış yemlerdir. Kimi kez, Fransa Anayasa Konseyinden, ya da

Kaliforniyadaki gibi geri döner. Bakın, aşağıda 1987 yılında AP Siyasal Komisyonunun AP raporundan -soykırımına yapılan tüm atıfları çıkardıktan sonra- kabul ettiği karar hakkında Le Monde gazetesinde yayımlanan haberin Türkçeye çevirisini okuyun ve gerçekleri öğrenin. (Benim Ermeni Araştırmaları Dergisinde bu konuda yazdığım makalede ayrıntıları var.) Le Monde gazetesinin 06.03.1987 tarihli nüshasında şunlar yazılı : Ermeni sorunu Avrupa Parlamentosunun önünde: Avrupa Parlamentosunun Siyasi İşler Komisyonu, 25 Şubat 1987 tarihinde, 1915 yılında Ermenilerin maruz kaldığı haksızlık konusunda üzüntüsünü belirten ve Ermeniler ile Türkleri barışmağa çağıran bir raporu kabul etti. Komisyonun çoğunluğu 1915 olaylarının soykırımı olarak tanınmasını isteyen Raportöre uymadı. Ermeni Davasının savunulması Komitesi ile Fransız- Ermeni Dayanışma Derneği buna rağmen bu oylamanın olumlu olduğunu, zira Avrupa Parlamentosunun böylece ilk kez Ermeni halkının Türkiyedeki varlığını resmen kabul ettiğini belirttiler. Her iki örgüt te, geçen hafta kabul edilen bu raporun Nisan ayında Avrupa Parlamentosunda tartışılacak olmasını da olumlu saydıklarını açıkladılar. Bununla birlikte, bu örgütler, savundukları insancıl ilkelere rağmen teklife karara karşı oy veren UDF mensubu Fransız parlamenterlerin , tutumunu hayretle karşıladıklarını belirttiler.. Hukuk Tazminat ve Çözüm başlıklı yazınızda avara kasnak bazı olasılıkları sıralamışsınız Türkiye (ve ABDnin de) yetkisini tanımadıkları, b u nedenle utanç içinde kıvrandıkları, Uluslararası Ceza Mahkemesi seçeneği işlememezmiş. Hızınızı alamayıp, (Lahey) Uluslararası Adalet Divanına giderse demişsiniz. Kim gidecek? Yazmayı unuttunuz mu? Daha sonra da Herhangi bir ülkenin bu konuda Türkiyeyi Adalet Divanı önünde dava etme imkânı yok diye yazmışsınız. Neden olmasın? Bu konuda Alfred de Zayas adını bilgisayarınıza girin. Bakın neler çıkacak önünüze. Bir sürü seçenek sunmuş bu eski BM memuru. Hodri meydan! Ama, adam Ermenistan Hükümetine derdini anlayamıyor, işte. (İsterseniz bu konuda Ermeni Araştırmaları Dergisinde yayımlanan makalemi okuyabilirsiniz.) En sonunda çaresiz kalıp Schabasa atfen- UAD Türkiyenin gitme olasılığının tek çare olduğunu yazmışsınız. Aklınızla bin yaşayın... Çok güldüm. Yazınızın Avrupa Adalet Divanı bölümü de bizim bahçedeki kargaları çok güldürdü. Hele: Ermenilerin İtalya ve diğer Avrupa ülkelerine (hangileri- bilemedik) karşı açtıkları davalarda, AB Adalet Divanı bu davalardaki iddiaları soyut bularak reddetti sözlerinizi okuyan iki karga , boş verin, , konuyu bilmeyenler, cahiller belki inanır diye yazmıştır, ciddiye almayın yolundaki tüm ikazlarımıza rağmen katılarak gülmeğe devam ettiler ve tabii iki karga da sizlere ömür. Günaha girdiniz vallahi. Bir diğer ürününüz, AİHM başlığı altında yumurtlanmış: Türkiye Ermeni meselesi çerçevesinde bir silahlı çatışma içinde olmadığına göre, Almanyanın yargılandığı Nürnberg Mahkemeleri gibi Mahkemelerin kurulması mümkün değil . Buna, zamane gençleri, atları durdurmak için kullanılan bir nida ile yanıt verirler. Nürnbergde Almanya mı yargılandı? Pekiii Türkiye-Ermeni meselesinde çatışma içinde olmadı vecizesi ne anlama geliyor? Ulusal hukuklarda dava açılması başlığınız bir şaheser. Elifbaya başlatır gibi, herhalde yargı ile hukuk arasındaki farkı öğretmek lazım bunu kaleme alana. Bütün bu anlattıklarınız, ulusal hukuk mevzuatları (mevzuat, mevzunun çoğuludur zaten; acep ne desek size?-) çerçevesinde bazı hukuk yollarının yaratılıp Türkiyenin dava edilemeyeceği anlamına gelmiyor diye yazdıktan sonra, Bakalian davası şu andaki konjonktür içinde zaten akamete uğrayacak Münchner Re davası düştü demiş ve suflörlerinizin içine düştüğü kötümserliği yansıtmışsınız. Yazık size ve onlara! Ama kulağınızı dik tutun. İleride herşey değişebilir elbet diyerek nefeslenin ve sallamağa

devam edin. Maksat, Ermenilerin avukatlarının cebi dolsun. AXA şirketinden ve New York sigortasından baskı ile aldıkları paraları nasıl hokus pokus yaptıklarını ve birbirlerine açtıkları davaları -karşılıklı hakaret ve suçlamaları- -ve bundan diyaspora Ermenilerinin çektiği sıkıntı ve utancı- sizin gibi kulağı delik, Poochigan yasasın ve akıbetine vakıf bir mokasen entelinin bilmemesi mümkün mü? Aman, amaaan bu konuyu açıp dalgalandırmayın ! demişsinizdir elbet. Siz, uluslararası hukuk ve uluslararası ilişkiler alanında engin bilgi ve deneyimizle, bilmektesinizdir ki, Türkiye, Kars Anlaşması, Ankara Anlaşması, Lozan Anlaşması, ayrıca ABD ile 1923 yılında imzalayıp uyguladığı Tazminat Anlaşması çerçevesinde borçlarını ödemiştir. Bunun dışında, Türkiyede malı bulunan ya da başka alacağı olan yerli yabancı herkes, hakkını Türk mahkemelerinde açacağı dava ile takip edebilir. Bu zaten böyledir ve teklif ettiğiniz üzere bu amaçla bir uluslararası anlaşma yapmaya gerek yoktur. Türkiye savaş mı kaybetti de, siz ülkemin burnunu yere sürçmeğe cüret edersiniz? Son bir kaç yıl içinde Lübnanda yaşayan bir Ermeni Adanada dava açtı ve kazandı. Sarıyerli bir Ermeni ailesi de dava yolu ile mallarını aldı. Türkiyede açtığı davanın sonucundan memnun olmayan vakıflar veya kişiler, iç hukuk yollarını tüketip Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde de başvurabilirler; başvuruyorlar da zaten. Bu iş için ayrı yasaya da gerek yok. Özür dilemek bireyin kişisel kararıdır. Bu kişi politikacı da olabilir. Ama Devlet adına özür dilenmesine gerek yoktur. Yollama yaptığınız Fransa Cumhurbaşkanı Sarkozy, Fransa adına özür diledi mi? O dönemde karşılıklı olarak büyük cinayetler işlendi, facialar yaşandı. Biliyorum suflörleriniz karşılıklı sözcüğünden hiç hoşlanmaz. Ama karşılıklı yaşanan trajediden tüm Osmanlı haklarının zarar gördüğü konusunda size binlerce yüzlerce yazılı belge veya (yabancı) anısı referansı verebilirim. Tehcir kararı alınmadan yaşanan Van katliamını okudunuz mu? Bu nedenle de o dönemdeki trajik olaylar için Devlet adına tek taraflı özür dilenmemelidir diyorum ben. İsteyen, birey olarak özür diler. Osmanlı devleti Osmanlı ceza yasalarına göre 1915/1916 yıllarında yaklaşık 1600 Osmanlı görevlisini veya vatandaşını yargıya taşıdı. Bunlara Ermeni tehcirindeki suçları nedeni ile ağır cezalar verildi. Siz Uluslararası Ceza Mahkemesine de atıf yapan birisiniz. O Mahkemeyi kuran Roma Statütüsünde Ni bis in idem diyen bir madde vardır; kıraat buyurun lütfen.. Belki de okumuşsunuzdur, ama belleğiniz adil olmayabilir. Son olarak, Türkiye, ABD, Avrupa Birliği ve Ermenistan ile masaya oturarak bir anlaşma imzalayabilir diye yazmışsınız. Türkiye savaş mı kaybetti de yeniden masaya oturtulacak? Ermeni Hükümetinin imzaladığı ama tanımadığını söylediğiniz Kars Anlaşmasını, Lozanı v.b. yeniden mi müzakere edecek Türkiye? Bu önerinizin uluslararası hukuk, uluslararası ilişkiler ve gerçekler hadi bunları bırakın, hakçalıkla ne bağlantısı var? Yazdıklarınızı diasporadan birileri mi üfledi kulağınıza, kalan tek çare olarak? Ece Temelkuranla ABDde adlarını vermeden görüşen kimi sözcüler pek benziyor öneriniz, o nedenle sordum. Yazınızın bir eksiği var. Masisin (Ağrı Dağının) tümünü ya da yarısını Ermenilere versek ne kayberiz? diye sormamışsınız. Belki bir sonraki yazınıza kalmıştır. Hayret ki hayret!

About the author:

To cite this article: Pulat TACAR. 2026. "RADİKAL GAZETESİNDE MOKASEN AYAKKABILI BİR DAĞCI." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2012 / 9. April 15. Accessed November 20, 2026. https://www.avim.org.tr/Blog/RADIKAL-GAZETESINDE-MOKASEN-AYAKKABILI-BIR-DAGCI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır